

AL DEPARTAMENT D'AGRICULTURA, RAMADERIA, PESCA, ALIMENTACIÓ I MEDI NATURAL

Assumpte: al·legacions al Projecte de decret de creació de la Junta Rectora del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter

La IAEDEN ha consultat l'expedient que es troba a exposició pública que fa referència a la creació de la Junta Rectora del Parc Natural, segons edicte publicat al DOGC 6336 en data 15/03/2013 i volem fer les següents

A L·L E G A C I O N S

1. Fonament

En primer lloc, volem agrair que el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural desenvolupi el Decret de creació de la Junta Rectora del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. Considerem un encert que l'esmentat Decret doni prioritat a les funcions conservacionistes d'aquest òrgan, tal i com es recull al seu Article 2:

“La Junta Rectora [...] vetlla pel compliment de la normativa reguladora del Parc Natural, proposa normes i actuacions per a una eficaç defensa dels valors ecològics i per al desenvolupament sostenible en l'àmbit del Parc Natural”

“Són funcions específiques de la Junta Rectora: [...] Proposar i promoure mesures i actuacions per a la millor protecció del Parc Natural, per al foment del coneixement i el gaudi ordenat dels seus valors, per a l'afavoriment de les activitats tradicionals, entre elles, les agrícoles, ramaders i forestals, i per al desenvolupament local sostenible”

Considerem que la legitimitat de l'òrgan rector del Parc Natural i de les seves decisions i accions es fonamenta sobre dues premisses:

A. Una representativitat justa i equitativa de tota la diversitat territorial i social que s'inclou al Parc Natural.

B. El respecte a la normativa vigent, promulgada pels representants de la ciutadania escollits en un procés democràtic.

La proposta de composició de la Junta Rectora que es detalla a l'Article 3 del Decret no respecta, en el seu punt 3.1 apartat b, cap d'aquestes dues premisses fonamentals.

2. Simplificació i representativitat

La Junta Rectora que es proposa està formada per tres grups amb un total de 40 membres. Es considera que una Junta Rectora d'aquestes característiques serà poc efectiva i poc operativa. Estem d'acord amb les consideracions que es fa en l'Informe del Departament de Governació i Relacions Institucionals de la Secretaria d'Administració i Funció Pública en la seva pàgina 4, 5 i 6 sobre la composició de la junta i la necessitat de la seva simplificació. Ens reiterem en aquesta idea.

Cal recordar que les Juntes Rectores d'altres parcs naturals ja estableixen un nombre de representants per sectors que garanteixen representativitat i funcionalitat a aquests espais.

Per exemple, si avaluem la metodologia de creació de la junta de Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà, es considera que es fa d'una manera més clara i objectiva.

En aquest cas es fa, en primer lloc, un llistat de membres per garantir la representativitat equitativa i que garanteixi la funcionalitat dels espais protegits i tots els seus valors intrínsecs patrimonials. En el cas del Parc Natural dels Aiguamolls es proposaven els següents membres.

Membres:

- Un representant del Departament de Governació.
- Un representant del Departament de Cultura.

- Un representant del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- Tres representants del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (ara Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural).
- Un representant del Departament de Comerç, Consum i Turisme.
- Un representant del Departament de Medi Ambient (ara Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural).
- Tres representants dels ajuntaments que tenen part del seu terme municipal inclòs al Parc Natural, designats pel Consell Comarcal de l'Alt Empordà.
- Dos representants de les entitats i organitzacions professionals agràries amb incidència a la zona.
- Un representant dels propietaris dels terrenys inclosos al Parc Natural.
- Dos representants de les associacions catalanes que, d'acord amb els seus estatuts, tinguin com a finalitat la protecció de la natura i estiguin vinculades a la zona.
- Un representant del Consell Universitari de Catalunya.
- Quatre tècnics designats a proposta de l'Institut d'Estudis Catalans, que s'hagin destacat en la defensa i l'estudi de la zona.
- El director del Parc Natural, que actuarà com a secretari de la Junta.

No té perquè ser una configuració exacta, però sí considerem imprescindible que el Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural faci aquest exercici metodològic previ.

Les vint entitats i organitzacions que s'inclouen a la llista de representants del territori no reflecteixen ni la diversitat dels valors que hi ha al Parc Natural, no ofereixen una representativitat proporcionada als valors que sí que s'hi han reconegut i en el seu conjunt pateixen d'una manca de visió més àmplia que la merament local.

En relació a l'equilibrada representativitat de les diferent facetes que ofereix el paisatge del Parc Natural, s'evidencien deficiències en la proporcionalitat dels diferents sectors representats. Una senzilla agrupació sectorial de les entitats i organitzacions proposades per a tenir representació dins la Junta Rectora

revela una clara majoria d'ens vinculats a l'activitat agrària, en la seva major part dedicades específicament a la producció agrària.

De les més de 8.000 hectàrees que inclou el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, l'activitat agrícola és present en poc més de 2.000 de les més de 6.000 hectàrees terrestres. Així, és evident que la proposta d'inclusió de representants i d'entitats i organismes no gaudeix d'una justa i proporcional representativitat territorial.

Tots aquests arguments queden manifestos també en l'informe jurídic preliminar relatiu del Projecte de decret de creació de la Junta rectora de la Secretaria general del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. En la pàgina 2, en el segons paràgraf d'aquest informe es diu: *“Respecte de a memòria general cal dir que la relació motivada de persones i entitats a les que s’ha d’atorgar audiència s’hauria d’argumentar perquè es proposen aquestes entitats amb preferència a d’altres”*

Per altra banda, es considera que si bé l'àrea que queda delimitada per aquesta figura és rica en valors culturals i patrimoni històric, heretat d'èpoques molt diverses, i reconeguts a la Llei 15/2010, del 28 de maig, de declaració del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter entre d'altres figures normatives, no sembla que quedi prou representada cap entitat o organització dedicada a la preservació i/o estudi d'aquesta dimensió del Parc Natural.

3. Una escala miop

A banda del sectorial, a la proposta d'entitats i organitzacions relacionada al Decret s'hi detecta un biaix cap al localisme. Entenent que la gestió del territori i

dels recursos naturals es beneficien de la incorporació de les veus locals en els seus processos de presa de decisions, una sobre-representació d'aquesta escala pot acabar resultant perjudicial per als interessos més generals i desembocar en un difícil encaix amb realitats d'escales regionals, nacionals i internacionals.

La moderna gestió dels espais naturals fa anys que va en la direcció d'evitar la protecció de petites masses aïllades de territori per passar a configurar sistemes de conservació que siguin forts i coherents en el seu conjunt. La Xarxa Natura 2000, a la qual bona part del territori protegit pertany, és un exemple d'aquesta concepció. Així mateix, programes com el LIFE i Interreg fomenten la col·laboració entre territoris diferents, de vegades distants, generant sinergies i proporcionant recursos per al desenvolupament comú.

Circumscriure les entitats amb representació a l'òrgan rector del Parc Natural, responsable de dictar les directrius de gestió del Parc, a organismes d'escala tan local en la seva gran majoria, amb alguna excepció d'escala regional, pot resultar molt poc adequat de cara a maximitzar les possibilitats de desenvolupament que ofereix una figura de protecció especial en múltiples àmbits socioeconòmics.

Finalment, cal remarcar que si bé el Parc Natural és una figura d'escala local, els seus beneficiaris i usuaris no només en són els seus veïns, sinó que també formen part d'aquest col·lectiu els visitants que hi accedeixen, en gaudeixen, hi realitzen activitats, n'adquireixen els productes, així com tota la resta de la ciutadania, que sense tenir-hi una relació tan directa, es beneficia de la conservació de la biodiversitat i altres serveis ambientals que proporcionen els espais naturals protegits. Una mirada excessivament miop sobre el territori local com la que es reflecteix en la proposta de Decret gairebé no dóna veu als legítims interessos del conjunt de la ciutadania o del país.

Per tot l'exposat en aquesta secció, i d'acord amb la premissa A exposada a l'apartat introductori, considerem que la manca de representativitat de la proposta d'entitats i organismes formulada per a formar part de la Junta

Rectora del Parc Natural no gaudeix de legitimitat suficient en la seva forma actual.

4. Compromís amb la normativa vigent

Dues de les entitats i organitzacions proposades per a formar part de la Junta Rectora del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter s'han mostrat històricament oposades a la creació i permanència del mateix Parc. Es tracta de l'Institut Sant Isidre i la Plataforma Defensem Catalunya. Ambdues han declarat públicament la seva voluntat d'eliminar el Parc Natural i s'han enorgullit de fer pressió a governs de diferents nivells amb l'objectiu d'aconseguir, primer, la no aprovació del Parc, i després la seva derogació. En altres ocasions, no han dubtat de recórrer a assignar al Parc Natural unes atribucions i funcions que en realitat no té, tot perseguint de generar un clima contrari a la seva implantació i consolidació. Afortunadament, aquestes organitzacions han fracassat en el seu objectiu.

Per coherència amb el seu discurs és d'esperar que aquestes dues entitats declinin l'acceptació del rol que els confereix l'esborrany de Decret en cas que aquest tiri endavant en la seva forma actual. No obstant, pensem que pot ser la porta d'entrada dels seus representants per tal de dificultar el funcionament de la Junta Rectora i, en última instància, la governabilitat d'un Parc Natural en la bondat del qual no creuen.

Com a condició de mínims, i tenint presents els objectius i funcions encomanats a la Junta Rectora, és necessari que totes les entitats i organitzacions que n'hagin de formar part es comprometin a respectar i vetllar pel compliment de tots els preceptes de la Llei 15/2010, del 28 de maig, de declaració del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter i del Decret sotmès a consulta, promoguts i aprovats pel Parlament de Catalunya en representació del poble de Catalunya.

Mentre entitats com les esmentades al primer paràgraf d'aquesta secció figurin a l'Article 3 del present Decret, o no es comprometin a exercir amb responsabilitat la tasca que aquest els encomana, d'acord amb la premissa B exposada a la primera secció, la Junta Rectora del Parc Natural no gaudirà de legitimitat.

Per aquests motius, **US DEMANEM:**

- Que es tinguin en compte les al·legacions aquí presentades.

- Que aquesta entitat sigui considerada com a interessada, d'acord amb el que disposa l'article 35,a) de la llei 30/1992, de 26 de novembre, modificada per la llei 4/1999, de 13 de gener, la llei 55/1999, de 29 de desembre, (d'incorporació de la Directiva 90/313/CEE a l'ordenament intern espanyol).